

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 777/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Suomen kansalaisuuden menettämisestä kaksoiskansalaisen syylistyttyä rikolliseen toimintaan myös muualla kuin Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Timo Heinosen /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 777/2022 vp:

Onko hallitus valmis ryhtymään toimenpiteisiin, jotta sotarikoksiin ja muuhun rikolliseen toimintaan myös muissa maissa syylistyneet kaksoiskansalaiset voisivat menettää Suomen kansalaisuuden?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kynnys kansalaisuuden poistamiselle on korkea. Asiasta säätämistä rajoittavat kv. sopimukset ja perustuslakimme.

Kansalaisuusyleissopimus rajoittaa perusteita, joiden perusteella maa voi määrätä kansalaisuuden menettämisestä. Sopimuksen mukaan sopimusvaltio ei saa kansallisessa lainsäädännössään määrätä kansalaisuuden menettämisestä muissa kuin sopimuksessa nimenomaisesti mainituissa tapauksissa. Sopimuksessa todetaan kansalaisuuden menettämisen perusteena olevien rikosten osalta, että henkilön on täytynyt käyttäytyä tavalla, joka vakavasti vaarantaa sopimusvaltion elintärkeitä etuja. Sopimuksen perustelujen mukaan tämä käyttäytyminen käsittää vain valtion elintärkeitä etuja vastaan tehdyt rikokset, kuten maanpetos ja työskentely ulkomaisessa salaisen palvelun palveluksessa. Myös terrorismirikokset voivat muodostaa vakavan uhkan valtion elintärkeille eduille maanpetoksen ja vakoilun lisäksi.

Kansalaisuuslaki mahdollistaa kansalaisuuden menettämisen tiettyihin vakaviin rikoksiin syylistymisen perusteella ja edellyttää sitä, että syyllisyys on laillisesti näytetty toteen ja rikostuomio on lainvoimainen. Päätöksen kansalaisuuden menettämisestä tekee Maahanmuuttovirasto.

Suomen kansalaisuuden voi menettää maanpetos-, valtiopetos- tai terrorismirikoksen johdosta, jos rikoksesta on säädetty ankarimmaksi rangaistukseksi vähintään kahdeksan vuotta vankeutta. Tämä edellyttää myös, että henkilö on tuomittu Suomessa lainvoimaisella tuomiolla vähintään 5

vuoden pituiseen vankeus- tai yhdistelmärankaistukseen. Olennaista on myös se, että näiden rikosten perusteella voi kansalaisuuden menettää vain, jos teko on kohdistunut Suomen elintärkeitä etuja vastaan. Kansalaisuutta ei voi menettää, jos henkilöstä tulisi sen johdosta kansalaisuudeton.

Helsingissä 10.3.2023

Sisäministeri Krista Mikkonen

VN/5785/2023-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: